

Utbildningsinspektion i Djuråsskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Djuråsskolan den 8-10 maj 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Gagnefs kommun och Djuråsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Djuråsskolan intervjuades skolledning, personal och elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i flertalet årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Djuråsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	30
Grundskola	518
Obligatorisk särskola	1

I rektorsområdet Djuråsskolan ingår förutom Djuråsskolan förskoleklass–årskurs 9 också ett annex, Färjbackens skola med förskoleklass–årskurs 2. Djuråsskolan var tidigare uppdelad i två rektorsområden förskoleklass–årskurs 6 och årskurs 7–9. Från och med läsåret 2006/07 är skolan ett rektorsområde med två rektorer i ett helhetsperspektiv. I samband med denna förändring blev arbetslagen organiserade i sex vertikala arbetslag, två för förskoleklass–årskurs 6, tre för årskurs 7–9 samt ett för elevvårdsteamet. Från den 1 januari leds skolan av en rektor och en biträdande rektor.

Till årskurs 4 kommer det elever till skolan från Bäsna skola och i årskurs 7 kommer elever från Djurmo skola och Kyrkskolan.

I anslutning till rektorsområdet finns fritidshem. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen behandlas i den övergripande kommunrapporten.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Djuråsskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Djuråsskolan övergripande är av god kvalitet. Kännetecknande är att eleverna trivs och är trygga såväl i skolans yttre som inre miljö. Personalen visar engagemang för elevers lärande och eleverna når goda resultat.

Rektor har enligt skollagstiftningen ansvar för bland annat skolans resultat och elevernas rättssäkerhet. Djuråsskolan måste på ett tydligare sätt följa elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen och vidta åtgärder om det visar sig att en elev är i behov av särskilda stödinsatser. De skillnader i kunskapsresultat som finns mellan pojkar och flickor bör skolan arbeta för att komma till rätta med.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör ingen systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 och 9 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.2 Kunskaper Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet Lpo94).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Elever i behov av studiehandledning på modersmålet får inte detta stödbehov tillgodosett (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Samtliga skriftliga omdömen uppfyller inte författningarnas krav (7 kap. 9 § grundskoleförordningen).

- Språkval ges inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 17 § grundskoleförordningen).
- Elevens val anordnas inte för eleverna i årskurs 1–3 i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör analysera skillnader mellan flickors och pojkars resultat.
- Skolan bör utveckla arbetet med strävansmålen samt systematiskt utvärdera dessa.
- Skolan bör se över elevinflytandet på undervisningen så att eleverna i takt med stigande ålder successivt utvecklar ett allt större inflytande över sin utbildning.
- Skolan bör se över elevernas delaktighet vid arbetet med skolans ordningsregler.
- Innehållet i de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolan bör utveckla formerna för utvecklingssamtalen så att dessa ger den information som krävs för att elevens kunskaps- och sociala utveckling bäst ska stödjas.
- Skolan bör se över arbetssätt och arbetsformer så att alla elever ges förutsättningar att nå målen i idrott och hälsa.
- Skolan bör se över rutinerna kring en likvärdig bedömning och betygssättningen.
- Kvalitetsredovisningen bör förbättras när det gäller bedömning av i vilken mån de nationella målen uppnåtts samt analys och förslag till åtgärder för ökad måluppfyllelse.
- Skolan bör se över undervisningen i svenska som andraspråk i de lägre åldrarna.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Kunskaper

I läroplanen och kursplanerna för grundskolans ämnen finns mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det femte respektive det nionde skolåret. Vidare anges rektors ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen.

I skolans kvalitetsredovisning för 2006 anges att skolan vidtar olika åtgärder i syfte att förbättra resultaten i svenska, engelska och matematik. Likaså anges att skolan har en handlingsplan för kunskap i ett helhetsperspektiv.

Tabell 1. Nationella ämnesprov för årskurs 5 i Djuråsskolan. Tabellen anger andelen elever (%) som enligt skolans bedömning uppnått målen för proven.

	År 2005	År 2006
Svenska/Svenska som andraspråk	91	94
Engelska	84	100
Matematik	82	90

Källa: Skolans egna uppgifter

Tabellen visar på en förbättring av resultaten jämfört med tidigare år. I övriga ämnen finns inga dokumenterade resultat på skolnivå. De elever inspektörerna samtalat med visste inte om de nått målen i samtliga ämnen i årskurs 5 eller inte. Inspektörerna bedömer därför att skolan måste följa upp och utvärdera resultaten av elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 samtliga ämnen på skolnivå. Skolan bör också analysera skillnader mellan flickors och pojkars resultat.

Enligt nationell statistik för 2005 var det en relativt stor andel elever i årskurs 9 som inte nådde målen i ämnena idrott och hälsa (9,8 %), engelska (8,0 %), matematik (4,5 %) och 4,6 procent i biologi och kemi. Motsvarande statistik för 2006 visar på en förbättring i flera ämnen med undantag för fysik (4,8 %) och moderna språk (franska, tyska och spanska) 5,8 procent. Enligt skollärdningen är ett skäl till resultaten i engelska bristen på studietradition. Med anledning av resultaten har man inom skolan fört diskussioner om innehåll och metodik. Skolan har jämfört resultaten från de nationella ämnesproven och betygen och arbetar nu med att få en samsyn och revidering av de lokala tolkningarna av kursplanerna i ett helhetsperspektiv. Resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 9 för 2006 visar på en förbättring jämfört med 2005, särskilt i ämnet engelska. Inspektörerna konstaterar att det i övriga ämnen inte görs någon systematiserad uppföljning på skolnivå av eleverna kunskapsresultat och bedömer att skolan måste följa upp och utvärdera resultaten av eleverna kunskapsresultat i årskurs 9 i alla ämnen på skolnivå.

Tabell 2. Slutbetyg enligt Skolverkets statistik.

	Djuråsskolan			Kommunen			Riket		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Meritvärde	212,8	206,6	203,9	210,6	209,6	210,7	206,9	206,3	206,8
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	88,3	78,8	84,8	85,5	78,6	85,9	75,9	75,5	76,0
Andel (%) behöriga till nationella program	94,2	89,4	95,2	94,5	91,7	94,1	89,6	89,2	89,5

Tabellen visar att meritvärdet för Djuråsskolan 2006 är lägre än både 2004 och 2005. Skolans siffror ligger även under meritvärdet för kommunen och riket. Däremot är andelen med fullständigt slutbetyg och behöriga till högskolan såväl stigande som över kommunen och riket. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan når goda resultat.

Utveckling och lärande relaterat till ämnesövergripande mål

I läroplanen och kursplanerna anges även ett antal mål att sträva mot. Dessa anger vilken inriktning undervisningen ska ha för att elever ska utveckla förmågor som exempelvis nyfikenhet, att arbeta självständigt och tillsammans med andra samt kritiskt granska. Enligt skolans arbetsplan ska varje arbetslag genomföra minst ett ämnesövergripande eller ämnesintegrerat arbete per läsår. Vid inspektionstillfället skedde dock detta i olika utsträckning inom skolan. Inspektörerna bedömer därför att Djuråsskolan bör förbättra detta och genomföra en systematisk utvärdering av undervisningen när det gäller målen att sträva mot i läroplanen och kursplanerna.

Normer och värden

Djuråsskolan ger intryck av att vara en trivsamt och lugn skola, vilket bekräftas vid intervjuerna med elever och personal. Inspektörerna finner att det råder ett gott klimat bland elever och personal. De intervjuade eleverna uppger också att personalen agerar snabbt vid eventuella kränkningar. Även föräldrar ger exempel på hur lärarna har agerat vid tecken på utanförskap. Detta bekräftas även av resultaten i de elevenkäter som genomfördes läsåren 2005/06 och 2006/07.

Elevernas inflytande över verksamheten över verksamheten i stort är överlag gott. Det finns elevråd för förskoleklass–årskurs 6 respektive årskurs 7–9 liksom klassråd eller motsvarande där eleverna kan påverka. Däremot behöver elevernas inflytande över undervisningens innehåll och utformning förbättras, se vidare nedan.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen ska utbildningen i samarbete med hemmen främja elevernas harmoniska utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. Vidare ska verksamheten utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Alla som arbetar i skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde.

I den lokala arbetsplanen anges hur skolan avser att fortsätta utveckla elevinflytandet. Elevrådsrepresentanter och kamratstödare utbildas kontinuerligt och hösten 2007 kommer en klassrådsutbildning att genomföras för eleverna i årskurs 7. Ett annat exempel är att eleverna från och med årskurs 3 skriver sin egen utvecklingsberättelse dvs. kunskapsutveckling. Elevernas inflytande över verksamheten i stort sker via elevråden och klassråden alternativt klassringen för de yngre eleverna. I elevråden pratar man enligt de intervjuade eleverna mest om miljön osv., medan man i klassråden tar man upp frågor som gäller undervisningen som t.ex. provplanering. Elevernas inflytande över undervisningen visar dock på skillnader mellan ämne och lärare. Enligt lärarna i årskurs 7–9 är eleverna inte så intresserade av att påverka utbildningens innehåll och utformning. De intervjuade eleverna gav exempel på möjligheter till delaktighet

men uppfattar det ändå som att en hel del redan är bestämt av respektive lärare. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör utveckla elevernas möjlighet till inflytande i denna del.

Skolans gemensamma ordningsregler ska enligt den lokala arbetsplanen diskuteras kontinuerligt. Enligt de intervjuade eleverna har de dock ”alltid funnits” och uppfattar det som att de inte kan påverka vilka ordningsregler skolan ska ha. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör förbättra elevernas delaktighet avseende dessa.

Inspektörerna bedömer att Djuråsskolan bedriver ett aktivt arbete för att ge eleverna en god arbetsmiljö. Kamratstödjare finns i alla klasser och för de yngre eleverna även faddrar. De intervjuade eleverna och föräldrarna uppger att personalen agerar snabbt vid eventuella kränkningar. Ett exempel är också den ”kompissoffa” som finns på Färjbackens skola. Under höstterminen i årskurs 7–9 genomförs s.k. relationsdagar. Enligt samtliga intervjuade blev det en avsevärt lugnare stämning på skolan när man organiserade om till vertikala arbetslag, ”vi ses mer mellan årskurserna och lär känna varandra”.

Det råder numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra kränkningar. I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7).

Skolans likabehandlingsplan utgår från en gemensam plan för östra skolområdet. Planen innehåller utöver definitioner förebyggande åtgärder, vilka åtgärder som ska vidtas vid diskriminering eller annan kränkande behandling, ansvarsfördelning osv. Eleverna är delaktiga i arbetet med planen genom kamratstödjarna. Det saknas dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året med en tydlig koppling till varje diskrimineringsgrund, vilket inte är enligt författningarna.

Innehåll, organisation och arbetssätt

I såväl skolans lokala arbetsplan som i kvalitetsredovisningen för 2006 beskrivs hur skolan arbetar för att genomföra F–9-perspektivet. Vid inspektionstillfället uppgav de olika intervjugrupperna att det fortfarande är mycket av ”två skolor i en”. Skolledningen är medveten om detta och fortsätter att driva arbetet.

Arbetssätt och arbetsformer i förskoleklasserna vid Djuråsskolan stimulerar barnens utveckling och lärande. I inspektionen framkom att förskoleklassen och de tidigare åren i grundskolan arbetar för att få en gemensam syn och gemensamt arbetssätt i grundläggande läs- och skrivinläring. Barnen har även gemensam samling och ”utedagar” tillsammans med årskurs 1–2 ”när det går”. Inspektörerna bedömer att verksamheten i förskoleklasserna är av god kvalitet.

På varje skola och i varje klass ska lärare tolka de nationella kursplanerna och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen med utgångspunkt i elevernas förutsättningar, erfarenheter, intressen och behov. Lärarnas diskussioner om kursplaner och betygskriterier sker till största inom förskoleklass–årskurs 6 respektive årskurs 7–9 istället för i ett helhetsperspektiv. På grund av skolans låga resultat i engelska genomfördes dock våren 2007 en ämneskonferens angående kursplanen i engelska för årskurs 1–9. I ämnet matematik har skolan startat ett mer systematiskt arbete för att höja matematikkompetensen i ett helhetsperspektiv. Den matematikutvecklare som tillsatts kommer även att arbeta kommunövergripande. Inom kommunen har man under läsåret startat ett kommunövergripande arbete med ämnena svenska, engelska och matematik. Enligt skolledningen finns det ett stort behov av att säkra en likvärdig bedömning och betygssättning mellan kommunens två skolor med förskoleklass–årskurs 9. Se vidare avsnittet Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning.

Individanpassning och stöd

Individuella utvecklingsplaner upprättas för samtliga elever. Inspektörerna bedömer dock att planerna bör utvecklas till sitt innehåll så att det tydligare framgår vilka insatser som skolan behöver göra för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Skolans elevvårdsteam hör till den kommunövergripande resursgruppen men arbetar till största delen vid Djuråsskolan, se vidare i kommunrapporten.

För att kartlägga elevernas behov av särskilt stöd genomförs olika tester och diagnoser i främst svenska, men även engelska. Exempelvis får alla elever i årskurs 2 genomföra ett diagnostiskt läsprov, de som behöver stöd får extra intensivläsning under ca en månad (Nya Zeeland-modellen). Djuråsskolan har upparbetade rutiner för mottagande av elever från flera andra grundskolor. Enligt de intervjuade lärarna fungerar det även bra inom F–6, men när eleverna börjar i årskurs 7 kan lärare och elever få höra att ”de inte kan tillräckligt, lärarna vet inte vad eleverna har gjort osv.”.

Enligt elevvårdsteamet är det lång väntetid för olika utredningar, som exempel angavs två år för att en psykologutredning. Detta hänger samman med rutinen att det först ska göras pedagogisk, social samt medicinsk utredning. Inspektörerna bedömer att Djuråsskolan har rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd.

I författningarna anges att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Beslut om särskilt stöd ska fattas av rektor. Gagnefs kommun har bildat en resursorganisation med en egen rektor för kommungemensamma specialpedagogiska resurser. Resursorganisationens personal är knuten till olika skolor men hur och i vilken omfattning olika elever behöver specialpedagogisk kompetens diskuteras mellan rektor för skolan och resursorganisationens rektor och beslut fattas därefter av resursorganisationens rektor. Såväl skolledning som elevvårdsteamet uppger att rektorns möjlighet att besluta om stöd är begränsad, då alla beslut ska gå via resursgruppen vid förvaltningen, se vidare i den övergripande kommunrapporten.

Inspektörerna bedömer att skolan har ett väl utarbetat system för att identifiera och ge stöd och särskilt stöd till elever som har behov av sådant. Vid Djurås-skolan ska lärarna först försöka att själva ge eleverna det stöd de behöver, först därefter kan de vända sig till elevvårdsteamet. Skolans speciallärare/ specialpedagoger ger främst stödundervisning i mindre grupper i svenska, engelska och matematik, men arbetar även i klassrummet. Eleverna har också möjlighet att få läxhjälp. Elevernas rätt till stöd gäller i samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer sammantaget att eleverna får det stöd de behöver för att uppnå kunskapsmålen.

Vid skolan finns en särskild undervisningsgrupp för elever i årskurs 7–9. Enligt elevvårdsteamet har det tidigare inte funnits tillräckligt underlag för beslut om placering i gruppen eller att man inte uttömt alla möjligheter att ge stöd inom klassens ram. Från hösten 2007 har detta rättats till, några elever i årskurs 9 vars beslut omprövats har dock fått vara kvar i gruppen eftersom det är deras sista läsår. Eleverna i ”lilla gruppen” har även praktisk-estetiska ämnen med sin hemklass. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp ska ske i enlighet med grundskoleförordningen.

Om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar får styrelsen efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om en anpassad studiegång för eleven. Avvikelser får då göras från timplanen. Styrelsen ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. Vid inspektionstillfället uppgav elevvårdsteamet att det finns elever som får anpassad studiegång trots att de ”inte alltid har särskilda skäl” i exempelvis idrott och hälsa. Enligt skolledningen finns det ibland svårigheter med att möta elevernas inställning till ämnet. Sammantaget bedömer inspektörerna att skolan bör se över arbetssätt och arbetsformer så att alla elever ges förutsättningar att nå målen i idrott och hälsa.

I grundskoleförordningen anges att en elev ska få studiehandledning på modersmålet om eleven behöver det. Elever som har bedömts vara i behov av detta har inte fått det tillgodosett, vilket måste åtgärdas.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

I grundskoleförordningen finns bestämmelser om bland annat skyldigheten att genomföra utvecklingssamtal och att sätta betyg i årskurs 8 och 9 utifrån de nationella målen och betygskriterierna. Läraren ska enligt läroplanen, utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Minst en gång per termin ska läraren och eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till målen i läroplanen och kursplanerna. Utvecklingssamtal, som ofta leds av eleverna, genomförs varje termin. Beskrivningen av elevernas kunskapsutveckling är dock enligt såväl de intervjuade eleverna som föräldrarna mycket knapphändig inom vissa ämnen. Inspektörerna bedömer därför att skolan kan utveckla informationen vid utvecklingssamtalen ytterligare. Inspektörerna vill här framhålla vikten av att det blir tydligt för både vårdnadshavare och elev att det är läraren som bär ansvaret för att göra en bedömning av elevens kunskapsutveckling och inte eleven.

Vid betygssättningen ska all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen utnyttjas och en allsidig bedömning av dessa kunskaper ska göras. Enligt de intervjuade eleverna är betygen till största delen rättvisa. De menar dock att kraven inom vissa ämnen är helt olika ”en del lärare går bara på provresultaten”. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över arbetet med en likvärdig bedömning och betygssättning.

Av bestämmelserna angående betygssättning framgår att de elever som inte nått målen för godkänt i ett ämne i slutet av det nionde skolåret ska skolan utfärda ett skriftligt omdöme om elevens kunskapsutveckling i ämnet. Av omdömet kan också framgå vilka stödåtgärder som vidtagits. Vid inspektionstillfället framkom att vissa skriftliga omdömen endast innehåller en beskrivning av vad eleven ”inte har gjort”. Inspektörerna bedömer att detta måste åtgärdas.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Vid Djuråsskolan genomförs regelbundet olika utvärderingar och uppföljningar. Exempel är utvecklingsberättelserna från årskurs 3, skolans trivselenkät, utvärderingar av veckoplaneringen i lilla gruppen, utvärdering av de individuella utvecklingsplanerna samt på musiklinjen ”att stå på scen”.

Varje skola ska årligen upprätta en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats samt en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. Lärare, övrig personal och elever ska medverka vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen och vårdnadshavarna ska ges möjlighet att medverka. Strukturen är gemensam inom kommunen och innehåller i enlighet med författningarnas krav en bedömning av måluppfyllelsen, analys och förslag till åtgärder. Inspektörerna bedömer dock att redovisningen bör förbättras både avseende analys och innehåll. Flera av de utvärderingar som nämns ovan kan exempelvis analyseras ytterligare i kvalitetsredovisningen.

Ledning och intern kommunikation

Sedan hösten 2006 består skolans ledning av en rektor med det övergripande ansvaret för skolan samt en biträdande rektor. Skolledningen efterlyser mer av stöd från förvaltningen i frågor som rör skollagstiftning.

Eftersom skolans s.k. F-9-organisation ännu inte är helt genomförd sker den pedagogiska diskussionen främst inom ämneslagen i förskoleklass-årskurs 6 respektive årskurs 7-9. De intervjuade lärarna menar att skolledningen är lyhörd, tillmötesgående och tar sitt ansvar. Rektorerna uppfattas dock vara ”för långt borta och upptagen av ekonomiska frågor” och att skolledningen därför inte hinner med att vara pedagogiska ledare. Skolledningen är medveten om detta och avser att förbättra situationen inför nästa läsår. Inspektörerna bedömer sammantaget att rektor är förtrogen med verksamheten och tar ansvar för det pedagogiska ledarskapet.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som ska erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

De intervjuade eleverna var mycket nöjda med den information de fått inför val av gymnasieutbildning av skolans studie- och yrkesvägledare.

Enligt skollagen kan elev befrias från vissa obligatoriska inslag. Vid skolan finns ett antal elever som av religiösa skäl befrias från vissa inslag i ämnet idrott och hälsa samt musik. Eleverna ges dock möjlighet att uppnå målen för respektive ämne. Skolverket vill uppmärksamma skolan på att det i läroplanerna slås fast att undervisningen i skolan ska vara ickekonfessionell. Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Skolan ska sträva efter att utforma verksamheten så att varje elev ska kunna delta. En skolavslutning är, om den är obligatorisk för eleverna att delta i, att se som en del av utbildningen och omfattas därför av de krav som ställs på denna.

Elevens val ska enligt författningarna ge eleverna möjlighet att bredda och fördjupa sina kunskaper i ett eller flera ämnen. Eleverna ska erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen, beslut om hur utrymmet ska användas fattas av rektorn. Vid Djuråsskolan anordnas elevens val för eleverna i årskurs 1–3 som en ”utedag”. Eleverna i årskurs 4–6 väljer mellan tre ”linjer” - musik, media samt natur- och teknik. De äldsta eleverna kan även välja mellan musiklinjen och hälso-, friluftsoch idrottsprofil på Mockfjärdsskolan. För dessa elever finns även alternativet att använda tiden för elevens val till s.k. ta-igen-dagar. I Gagnefs kommun är beslut avseende elevens val delegerat till rektorn. Enligt skollagen är det dock till viss del nämnden som beslutar om elevens val, som exempel nämns att Djuråsskolan inte fick anordna en idrottsprofil. Inspektörerna bedömer att elevens val för eleverna i årskurs 1–3 inte anordnas i enlighet med författningarna då det inte ger eleverna möjlighet att välja från ett allsidigt urval av ämnen.

En elev som har förälder eller vårdnadshavare med annat språk än svenska som modersmål vilket utgör dagligt umgängesspråk för eleven ska ges möjlighet till undervisning i modersmålet som ett ämne (modersmålsundervisning) om eleven har grundläggande kunskaper i modersmålet. Vid Djuråsskolan finns elever med portugisiska eller arabiska som modersmål. För dessa elever erbjuds dock inte modersmålsundervisning, se vidare i kommunrapporten.

Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet samt invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna. Det är rektorn som beslutar om svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Vid Djuråsskolan finns det elever i de lägre åldrarna som enligt lärarna är i behov av undervisning i svenska som andraspråk. Dessa elever får dock stöd i svenska istället för undervisning i ämnet. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan och bedömer att skolan bör se över detta så att de elever som så behöver får undervisning i ämnet.

Enligt grundskoleförordningen ska en elev kunna välja att läsa svenska eller engelska som språkval. Enligt intervjuade lärare och elever ges dock eleverna denna möjlighet bara om eleverna riskerar att inte nå målen i svenska och engelska. Inspektörerna bedömer därför att språkvalet inte anordnas enligt författningarna.

Personal

Inspektörerna bedömer att skolan har god tillgång på personal med utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. I skolans elevvårdsteam ingår skolsköterskan, kuratorn samt speciallärare/specialpedagoger.

Inom kommunen pågår detta läsår en satsning på kompetensutveckling i specialpedagogik och ledarskap, vilken enligt skolan sammanfaller med skolans behov.

Datum	Ort
2007-10-18	Stockholm

Anna Kjellberg

Marie Morin